

ПЕРЕЛІК ІНДИКАТОРІВ, ЯКІ ВКАЗУЮТЬ НА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ

(наявність хоча б одного з наведених індикаторів свідчить про недоброчесність особи)

1. У досьє та/або поясненнях судді відсутня переконлива інформація про джерела походження ліквідного майна, витрат, отриманих благ (його, членів сім'ї чи близьких осіб) і/або легальні доходи, що на думку розсудливого спостерігача, викликає сумнів щодо їх достатності для набуття такого майна, здійснення таких витрат, отримання благ.
2. Суддя (кандидат на посаду судді) або пов'язана з ним особа, отримали майно, дохід або вигоду, легальність походження яких, на думку розсудливого спостерігача, викликає обґрунтовані сумніви (безпроцентна позика у значних розмірах на шкоду позикодавцю, отримання у подарунок, безкоштовне користування або зі значною знижкою ліквідного майна, отримання ліквідного майна від власника, щодо якого немає підтверджень легальності доходу для придбання такого майна, заниження вартості такого майна тощо).
3. Суддя (кандидат на посаду судді) без поважних причин допускав судову тяганину, якщо це призвело до порушення розумних строків розгляду справи, внаслідок чого, наприклад певні учасники справи отримали вигоду чи переваги або зазнали невинуватих втрат, справу було закрито у зв'язку із закінченням строків, порушники уникнули покарання, захист порушених прав став істотно ускладненим, недоцільним чи неможливим тощо.
4. Суддя допускав дії (бездіяльність) або ухвалював рішення, обумовлені політичними мотивами, корпоративною солідарністю, маніпулюючи обставинами чи законодавством, або мав економічну, корупційну чи іншу особисту зацікавленість в ухваленні (неухваленні) певного рішення.
5. Суддя ухвалював незаконні рішення під протиправним впливом (втручанням) іншої особи.
6. Суддя (кандидат на посаду судді) використовував адміністративні, організаційно-розпорядчі чи інші повноваження для тиску (впливу) на іншого суддю з метою прийняття певного рішення або у відповідь на відмову судді вчиняти такі дії (прямі вказівки, тиск через адміністративні важелі впливу, створення відповідної атмосфери тощо) схилив іншого суддю до вчинення протиправних дій чи допомагав у цьому.
7. Суддя допускав поведінку, яка призвела до істотних порушень правил процесу, або істотного порушення основоположних прав і свобод, або очевидного та істотного порушення права на справедливий суд, або до значного суспільного резонансу при наявності фактів, які свідчать про обґрунтованість сумніву у чесності, неупередженості чи непідкупності судді та невмотивованість таких дій судді, що негативно впливає на авторитет правосуддя та суспільну довіру до суду (додатковим індикатором для цього можуть бути рішення Європейського суду з прав людини, рішення вищих інстанцій, окремі ухвали, притягнення до

дисциплінарної відповідальності, очевидний характер порушень, масові протести, звернення міжнародних організацій, авторитетних громадських чи професійних організацій, обмеження доступу до правосуддя тощо).

8. Суддя (кандидат на посаду судді) ухвалював або видавав судові рішення чи їх копії з грубим порушенням, а саме без фактичного розгляду справи (питання), проведення якого вимагається законом.
9. Суддя свавільно встановлював обмеження у реалізації права на мирні зібрання, що нівелювало реалізацію свободи мирних зібрань, наприклад, необмеженому колу осіб і (або) на тривалий час і (або) щодо необмеженого місця.
10. Суддя (кандидат на посаду судді) пов'язаний з політичними силами і простежується вплив цього зв'язку на його кар'єру і (або) діяльність судді, що сприймається як політична залежність (наприклад, ухвалення рішень на користь політичних сил або осіб, пов'язаних з цими силами, стосунки непублічного характеру, які впливають на прийняття рішень з питань кар'єри, зокрема, вплив політичної сили на призначення судді на посаду чи його переведення тощо). Суддя в схожий спосіб порушував принцип політичної нейтральності.
11. Суддя (кандидат на посаду судді) допускав дії (бездіяльність), що призвели до уникнення люстрації його або іншої особи з очевидним порушенням закону.
12. Суддя (кандидат на посаду судді) явно ухилявся від участі у процедурах, необхідних для належного розслідування фактів, що містять ознаки злочинів, адміністративних, дисциплінарних чи інших правопорушень, у процедурі кваліфікаційного оцінювання (наприклад, неприбуття за викликами до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду у кримінальних провадженнях, відмова від надання пояснень в адміністративних чи дисциплінарних провадженнях тощо), або надавав завідомо неправдиву чи викривлену інформацію.
13. Суддя надавав очевидну невинуватну процесуальну перевагу одній зі сторін, допускав дискримінацію учасника процесу чи іншої особи.
14. Суддя (кандидат на посаду судді) використав статус для задоволення своїх інтересів або інтересів інших осіб або дозволив своїми діями чи бездіяльністю іншим особам скористатись його статусом для отримання незаконних вигод чи безпідставної і несправедливої переваги.
15. Суддя (кандидат на посаду судді) використовував родинні, дружні та інші неформальні зв'язки для здійснення кар'єри чи отримання невинуватаних преференцій.
16. Суддя (кандидат на посаду судді) поза межами здійснення правосуддя допускав регулярне спілкування із членами злочинної / терористичної

організації, представниками окупаційної адміністрації Російської Федерації.

17. Суддя вчинив діяння, що свідчить про підтримку агресивних дій інших держав проти України, колаборацію з представниками таких держав, окупаційної адміністрації або їх пособниками (наприклад, без нагальної потреби відвідував РФ після початку збройної агресії, тимчасово окуповані території).
18. Результати наукових досліджень, оприлюднені за авторством судді, містять ознаки недотримання академічної доброчесності.

ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИКАТОРІВ

1. Для оцінювання відповідності судді критеріям професійної етики та доброчесності можуть використовуватися будь-які джерела інформації без часових та територіальних обмежень, зокрема, відкриті джерела та декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, подані відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Використання інформації має відбуватися з урахуванням вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо формування суддівського досьє.
2. Суддя не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності у разі наявності обґрунтованого сумніву щодо його відповідності хоча б одному індикатору. Наявність обґрунтованого сумніву встановлюється ВККС на підставі чітких та переконливих доказів. Чіткими та переконливими є докази, які з точки зору звичайної розсудливої людини у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин, що породжують обґрунтований сумнів.
3. Факт наявності будь-якого рішення, висновку чи оцінки національного або міжнародного органу (або відсутність такого факту) 1) не є наперед визначальним та обов'язковим для врахування при оцінюванні відповідності судді індикаторам професійної етики та доброчесності, 2) сам по собі не спростовує обґрунтований сумнів у відповідності судді індикаторам професійної етики та доброчесності.
4. При оцінюванні відповідності індикаторам професійної етики та доброчесності враховується істотність будь-якого порушення.